

**Varde
Kommune**

DIN Forsyning Spildevand A/S
Ulvsundvej 1
6715 Esbjerg N
DK

Teknik og Miljø

Bytoften 2, 6800 Varde

79946065

Dispensation efter naturbeskyttelsesloven § 65, stk. 2 jf. § 3, stk. 2 til midlertidig grundvandssænkning ved Horne Pumpestation

26. juni 2026

Rambøll har på vegne af DIN Forsyning søgt om dispensation til grundvandssænkning og udledning af det oppumpede grundvand ved Horne Pumpestation. Nedsivning af oppumpet grundvand udføres som kompenserende tiltag grundet grundvandssænkning ved beskyttet natur.

Olivier Vryens

Direkte tlf.: 79946065

Journalnr.: 9427242

Sagsnr.: GEO-2026-02985

DIN Forsyning skal nedrive Horne renseanlæg og i stedet etablere pumpestation og rør bassin. Renseanlægget er beliggende på matrikel 6de Hornelund By, Horne. Under udførelse af gravearbejdet og ved etablering af pumpestation, rør bassin og nye rør er der behov for midlertidig grundvandssænkning samt afledning af det oppumpede grundvand.

Omkring det eksisterende spildevandsanlæg er der registreret en beskyttet eng jf. naturbeskyttelsesloven § 3, stk. 2. Det ansøgte medfører en tilstandsændring i naturtypen, hvorfor det kræver en dispensation efter naturbeskyttelsesloven § 65, stk. 2 jf. § 3, stk. 2 (Lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 927 af 28.06.2024).

Figur 1 Oversigtskort fra ansøgningen med de beskyttede naturtyper

Postadresse:

Varde Kommune

Bytoften 2, 6800 Varde

Varde Kommunes afgørelse

Varde Kommune giver hermed dispensation efter naturbeskyttelsesloven til det ansøgte. Placeringen fremgår af vedlagte kortbilag.

Dispensationen er givet på følgende vilkår:

1. Arbejdet skal udføres efter den 24. august og 8 uger frem af hensyn til flora og eventuelle ynglende fauna.
2. Grundvandssænkningen udføres i overensstemmelse med det beskrevne i ansøgningen.
3. Det oppumpede grundvand nedsives på ny ca. 50 m mod øst og i overensstemmelse med det viste på Figur 3.

Disse vilkår er stillet for at sikre, at indgrebet udføres så skånsomt som muligt, således at de biologiske og landskabelige værdier i området sikres for fremtiden.

Når projektet er gennemført, bedes du meddele det til kommunen.

Begrundelse

Varde Kommune har truffet afgørelsen på baggrund af følgende oplysninger og vurdering:

Baggrund

DIN Forsyning skal nedrive Horne renseanlæg og i stedet etablere pumpestation og rørbassin. Renseanlægget er beliggende på matrikel 6de Hornelund By, Horne. Under udførelse af gravearbejdet og ved etablering af pumpestation, rørbassin og nye rør er der behov for midlertidig grundvandssænkning samt afledning af det oppumpede grundvand. Nedsivning af oppumpet grundvand udføres som kompenserende tiltag grundet grundvandssænkning ved beskyttet natur.

Den forventede gravedybde er til 4,5 m u.t ved etablering af pumpestationen og 2,77 m u.t ved etablering af rørbassin svarende til kote +16,75 og +17,98 m DVR90. Af sikkerhedsmæssige årsager sænkes grundvandet 0,5 m under den planlagte bundkote/gravedybde.

Projektet forventes udført over en periode på ca. 8 uger med opstart i den 24. august 2026. Grundvandssænkningen forventes ikke at foregå i hele perioden, men der regnes konservativt med, at varigheden af grundvandssænkningen og afledningen er på 8 uger. Den samlede vandmængde er konservativt beregnet til ca. 50.000 m³ for hele projektperioden.

Omkring projektet findes en §3 beskyttet eng, et §3 beskyttet overdrev, en §3 beskyttet sø, en §3 beskyttet mose og et §3 beskyttet vandløb, Gunderup bæk, tæt på den midlertidige grundvandssænkning. Både enge, moser, søer og vandløb kan stå i kontakt med overfladenære grundvandsmagasiner. En midlertidig udtørring af eng, mose, sø og vandløbstrækninger vil efter intensitet, varighed og tidspunkt kunne udgøre en tilstandsændring. Overdrev som naturtype er ikke grundvandsafhængige og overdrevet vil derfor ikke blive påvirket af en midlertidig grundvandssænkning.

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændringer i tilstanden af blandt andet enge, og det fremgår af bemærkningerne til loven, at reglerne er udtryk for en samfundsmæssig interesse i, at de

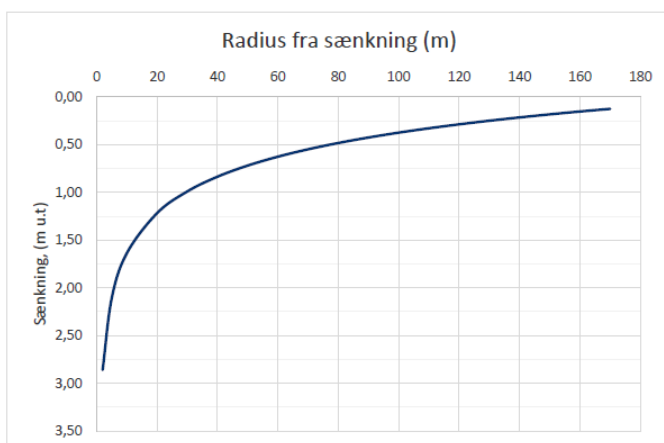
beskyttede naturtyper opretholdes.

Kommunen kan kun i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelsen.

Vurdering

Varde Kommune har vurderet, at den midlertidige grundvandssænkning kan medføre en tilstandsændring i engen syd og øst for det eksisterende renseanlæg. Kommunen er enig med Rambøll i, at overdrevet mod sydøst ikke er i direkte kontakt med det terrænnære grundvandsmagasin, og derfor ikke vil blive påvirket af indgrebet.

Det er ifølge ansøgningen et behov for at kunne sænke grundvandet til kote 16,25 DVR90. Der er beregnet graf af sænkningstragten, som den forventeligt vil se ud ved sænkning ved rørbassinet. I en afstand på 50 m er der beregnet en sænkning på 0,72 m, og i en afstand på 80 meter 0,48 meter, der vurderes at være indenfor almindelig årstidsvariation.

Figur 2 Beregnet graf på sænkningstragt ved grundvandssænkning

Figur 3 Oversigt over påvirkningsområdet ved grundvandssænkning. Det blå markeret område overrisles med oppumpet grundvand til kompensering af §3 beskyttet natur.

Gunderup bæk syd for renseanlægget løber ca. i kote +17,0, og vurderes derfor ikke væsentligt påvirket af grundvandssænkningen, da sænkningen udføres til ca. samme niveau. Arealerne syd for vandløbet vil ikke blive påvirket af den midlertidige grundvandssænkning, da vandløbet fungerer som hydraulisk barriere. Grundvandssænkningen vil på det dybeste være ned til omtrent samme kote som vandløbet og grundvandssænkningen vil derfor ikke forventes at sprede sig syd for vandløbet.

Gunderup Bæk løber fra vest til øst. Vest for renseanlægget er der ifølge potentialekortet en vandtransport fra nordvest og ned til åen. Det er kun nærmest vandløbet og under kote 19 DVR90, at der er fugtigbundsarter. På grund af grundvandstrømmen vurderes der, at en midlertidig grundvandssænkning længere mod øst ikke vil medføre en permanent tilstandsændring.

Kommunen vurderer, at den midlertidige grundvandssænkning hovedsageligt vil kunne påvirke engen syd og øst for renseanlægget.

Varde Kommune har besøgt engen den 22. juni 2026. Øst for engen er terrænet højere end ved rensningsanlægget. Det er fra kote 22,5 DVR90 og ned mod åen, at der er registreret fugtigbundsarter. Ovenfor denne kote er engen relativ tør, og har stedvis en række overdrevsarter.

Lige syd for anlægget er en mindre, frahegnet slugt med våd højstaudesump. Her er der registreret hyldebladet baldrian, lådden dueurt, gul fladbælg, kær-padderok, almindelig mjødurt, kærtidsel og lysesiv. Disse arter går også igen lige øst for anlægget, hvor der også er et delområde, der er frahegnet.

På den afgræssede eng mod øst er der registreret lysesiv, knopsiv, håret star, harestar, rød svingel, almindelig kamgræs, almindelig rapgræs, almindelig rajgræs, krybende hestegræs, stortoppet hvene, almindelig hvene, eng-rottehal, knæbøjlet rævehale, rørgræs, høj sødgræs, fløjlsgræs, kærtidsel, lancet-vejbred, glat vejbred, kruset skræppe, butbladet skræppe, hvid kløver, rød kløver, bugtet kløver, eng-brandbæger, dueurt sp., gåsepotentil, vej-mælkebøtte, kær-padderok, bidende ranunkel, lav ranunkel og plænekransemos.

Den afgræssede eng er domineret af ruderaer samt kulturgræsser, som skyldes det høje græsningstryk. Naturtilstanden vurderes til at være moderat. En række arter findes også typisk på tørre delområder af enge. Der vurderes, at der er en naturlig fluktuation i det terrænnære grundvand fremfor en mere konstant vandstand. Arterne er således tilpasset et miljø med varierende fugtige forhold samt forstyrrelse i form af græsning.

I forhold til en hydrologisk kontakt til det terrænnære vand vurderes der, at det primært er området nedenfor kote 21,5 DVR90, hvilket er indenfor 100 m til sænkingsbrønden, der vil blive påvirket af den midlertidige grundvandssænkning.

For at mindske påvirkningen af floraen stiller Varde Kommune vilkår om, at arbejdet først må udføres efter den 24. august og i maksimalt 8 uger frem. Begrundelsen er, at de fleste urter og græsser er afblomstret sidst på sommeren, og derfor bliver mindre påvirket af en lavere grundvandsstand. Derudover er det på dette tidspunkt af året, at grundvandsstanden i forvejen er på det laveste, hvorfor vegetationen er vant til en vis stresspåvirkning på grund af tørke.

Påvirkningens begrænsede tidshorisont medfører også, at risikoen for en mere permanent tilstandsændring mindskes.

For at kompensere for sænkningen af det terrænnære grundvand, stilles der vilkår om, at det oppumpede grundvand nedsives igen ca. 50 m fra brønden. Nedsivningen skal foregå øst for anlægget omkring kote 21,5 DVR90. Herved tilføres der grundvand ovenfor størstedelen af fugtighedsarealerne ned til vandløbet, hvorved der på ny kan opstå en vandmætning i jordmatricen.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at projektets påvirkning begrænses mest mulig, og ikke vil efterlade en varig tilstandsændring i den beskyttede eng.

Varde Kommune vurderer, at der er en samfundsmæssig interesse i at få sikret de optimale spildevandshåndteringer. Nedlæggelsen af rensningsanlægget og etableringen af et pumpeanlæg er en del af et større projekt med separat kloakering og etablering af Skovlund Renseanlæg. Saneringen af bygværket kan kun udføres på stedet, og der er ikke et alternativ. Der vægtes også, at projektet kun skal foregå i en begrænset periode.

Det vurderes derfor, at der foreligger særlige omstændigheder, som kan begrunde, at der kan meddeles den fornødne dispensation efter naturbeskyttelsesloven § 65, stk. 2 jf. § 3, stk. 2.

Natura 2000

Inden der kan træffes afgørelse i sagen, skal der iht. habitatbekendtgørelsen § 6 jf. § 7 foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000 område væsentligt.

Det nærmeste Natura 2000-område er nr. 88 med habitatområde H77 Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde øst for Varde, som ligger ca. 5,5 km sydøst for projektområdet. Habitatnaturtypen vandløb (3260) ligger 11,4 km nedstrøms punktet ved Gunderup Bæk. På grund af afstanden vurderes der, at habitatnaturtypen vandløb ikke kan blive påvirket.

De nærmeste terrestriske habitatnaturtyper, som er betinget af terrænnært grundvand, er et kildevæld (7220), 6 km fra projektområdet. Også denne habitatnaturtype påvirkes ikke af den lokale grundvandssænkning ved Horne. Alle øvrige habitatnaturtyper for området påvirkes dermed heller ikke.

Habitatområdet har blandt andet en række arter tilknyttet til vandløb, herunder bæklampret, havlampret, flodlampret, flodperlemusling, snæbel, laks, grøn kølleguldsmed og odder. Enkelte af disse arter kan trække langt op i systemet, og kan derfor potentielt være i Gunderup Bæk. Grundet påvirkningens midlertidige karakter, samt fordi der ikke pumpes i vandløbets kote, og der i øvrigt kompenseres ved at det oppumpede nedsives igen i umiddelbar nærhed, er der vurderet, at Gunderup Bæk ikke påvirkes. Derfor kan der også afvises en væsentlig påvirkning af habitatområdets bevaringsmålsætninger for så vidt angår arter.

På baggrund af ovenstående væsentlighedsvurdering vurderes der, at der ikke er risiko for en væsentlig påvirkning af enten naturtyper eller arter, som er på udpegningsgrundlaget for området, hvorfor der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

Ift. til habitatbekendtgørelsens § 10 jf. §§ 7 og 8, kan der ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv. hvis det ansøgte, kan beskadige eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV.

Varde Kommune vurderer, at bilag IV-arten odder kan færdes langs og fouragere i Gunderup Bæk. Arten er i 2015 blevet registreret 4,4 km opstrøms Gunderup Bæk.

Odde lever i tilknytning til vådområder langs vandløb og søer. Yngleområderne forudsætter uforstyrrelse, herunder fravær af menneskelig aktivitet. Det kan være moser, rørskov eller krat, hvor der er mulighed for en grav. Rasteområderne er mere diffuse end yngleområderne, men er især i tilknytning til søer og vandløb. Der vurderes, at odde ikke anvender projektområdet på grund af dens placering tæt på bymæssig bebyggelse og den rekreative færdsel på stierne omkring projektområdet. Der afvises derfor, at der kunne være en trussel mod artens yngle- og rastesteder.

Spidssnudet frø forekommer i det meste af Varde Kommunes geografi, men er dog ikke tidligere registreret tættere end 5 km til Horne. Ud fra et forsigtighedsprincip er der alligevel vurderet, om artens levesteder kan blive udsat for en trussel. Indenfor sænkningstragten er der ingen søer, hvor der potentielt er yngle- og rastesteder for bilag IV-arten spidssnudet frø. I tillæg udføres arbejdet sidst i august, hvor al yngleaktivitet er overstået, og spidssnudet frø er gået på land. Den midlertidige grundvandssænkning påvirker dermed ikke spidssnudet frøs potentielle levesteder.

Varde Kommune vurderer, at der ikke er andre bilag IV-arter af relevans for en vurdering af en mulig påvirkning.

Kommuneplan

Kommunen vurderer i øvrigt, at projektet ikke er i strid med kommuneplanen.

Den beskyttede eng, som bliver påvirket af den midlertidige grundvandssænkning, er jf. Retningslinje 20.2 i Kommuneplan 2021 udpeget som "eksisterende værdifuld natur". Udpegningsaf arealet som en del af Grønt Danmarkskort indebærer, at de naturmæssige interesser skal sikres, herunder dyrs og planter muligheden for spredning mellem enkeltlokaliteter, ligesom bevarelsen af truede og sårbare arter skal understøttes. Med ovenstående vurdering vedrørende naturinteresserne vurderes projektet ikke at være i strid med kommuneplans tema 20.

Dispensationens gyldighed

Hvis der ikke bliver klaget, må dispensationen udnyttes, når klagefristen er udløbet. **Se dog afsnittet "Andre tilladelser".**

Hvis der bliver klaget over dispensationen, skal sagen afgøres endeligt af Miljø- og Fødevareklagenævnet. Dispensationen må i så fald ikke udnyttes, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Du får omgående besked, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra i dag.

Klagebestemmelser og klagefrist

Vedlagt klagevejledning på sidste side forklarer, hvad du skal gøre, hvis du ønsker at klage.

Baggrund for dispensationen

Dispensationen er givet på baggrund af Rambølls ansøgning af den 29. maj 2026, samt på baggrund af den indledende mailkorrespondance.

Dispensationen er givet efter § 65, stk. 2, jævnfør § 3, i lov om naturbeskyttelse (lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse).

Andre tilladelser

Denne dispensation fritager dig ikke fra at skulle indhente tilladelse til forhold, som reguleres af anden lovgivning.

Hvis det i forbindelse med projektet bliver nødvendigt at udlede grundvand til vandløb, skal der forinden indhentes tilladelse hertil efter miljøbeskyttelsesloven. En eventuel ansøgning herom skal sendes til Varde Kommune.

Du skal være opmærksom på, at du ikke uden kommunens godkendelse må lave ændringer i grøfter, rørledninger eller dræn, som kan medføre opstuvning af vand uden for din ejendom.

Som lodsejer er man inden gravning m.m. forpligtiget til at få kortlagt forekomsten af eventuelle jordledninger på arealet (el, gas, telefon, m.m.). Kortlægningen kan ske ved henvendelse til de relevante selskaber. Hvis man foretager jordarbejder uden denne kortlægning – og der sker skade på en jordledning – kan man blive mødt med et erstatningskrav fra selskabet, der ejer jordledningen.

Efter museumslovens § 25 kan den, der udfører et jordarbejde, forud for igangsætning af arbejdet, anmode det lokale kulturhistoriske museum om en udtalelse om, hvorvidt arbejdet indebærer risiko for ødelæggelse af fortidsminder. Efter lovens § 27 skal jordarbejde standses, hvis der under arbejdet findes spor af fortidsminder, og fortidsmindet skal straks anmeldes til det lokale kulturhistoriske museum.

Databeskyttelse

Varde Kommune skal orientere om, at vi har modtaget oplysninger om ansøgeren, ligesom vi skal give en række oplysninger, hvis disse efterspørges. Se venligst vedlagte.

Hvis du har spørgsmål eller bemærkninger, er du velkommen til at ringe til mig.

Der er sendt kopi af dette brev til:

Rambøll v/ Thomas La Fontaine (thop@ramboll.dk)

Danmarks Naturfredningsforening Varde Afdeling v/Merete V. Hansen
(dnvarde-sager@dn.dk).

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (mail@sgav.dk).

Naturstyrelsen Blåvandshuk, Ålholtvej 1, 6840 Oksbøl (blh@nst.dk).

Dansk Ornitologisk Forening, Varde (varde@dof.dk).

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
(natur@dof.dk).

Dansk Botanisk Forening (dbf.oestjylland@gmail.com).

ARKVEST – Arkæologi Vestjylland, Lundvej 4, 6800 Varde
(post@arkvest.dk).

Landboretligt Udvalg, att. Laila Kubel Madsen, Nordre Boulevard 95, 6800
Varde (lkm@lrs.dk).

Sagro, att.: Stine Bundgaard Pedersen (sbp@sagro.dk).

Friluftsrådet (varde@friluftsradet.dk) (lokalraad@friluftsradet.dk).

Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk),
(vadehavet@sportsfiskerforbundet.dk).

Bilag:

Klagebestemmelser

Databeskyttelse

Med venlig hilsen

Olivier Vryens

Biolog

E oliv@varde.dk

Klagebestemmelser og klagefrist

Dispensationen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er annonceret på Varde Kommunes hjemmeside. Afgørelsen er annonceret den 26. juni 2026, hvorfor klagefristen udløber den 24. juli 2026.

Du klager via Klageportalen, som du finder på www.naevneneshus.dk. Du logger på www.naevneneshus.dk, ligesom du plejer, typisk med MIT-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Varde Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Varde Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Spørgsmål vedrørende gebyr rettes til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som du finder via Nævnenes Hus - www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet på e-mail mfkn@naevneneshus.dk eller til Varde Kommune, Naturcenteret, enten til adressen Bytoften 2, 6800 Varde eller på e-mail til vardekommune@varde.dk. Hvis du sender din anmodning til Varde Kommune, videresendes anmodningen herefter til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Afgørelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har således opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra afgørelsen er bekendtgjort af kommunen eller – i forbindelse med klage – af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Databeskyttelse

Varde Kommune indsamler og behandler oplysninger om dig i forbindelse med behandlingen af din henvendelse eller sag. Varde Kommune har ansvaret for, at dine personoplysninger behandles forsvarligt. Du kan kontakte os på mail vardekommune@varde.dk, telefonnummer 79946800, eller adressen Bytoften 2, 6800 Varde.

Du har ret til at få indsigt i, hvilke oplysninger Varde Kommune behandler om dig, og hvordan de behandles. Du har også ret til at få rettet forkerte oplysninger og at få slettet oplysninger, hvis de ikke længere skal bruges. Endelig har du i nogle tilfælde ret til, at behandlingen af dine oplysninger begrænses.

Vores databeskyttelsesrådgiver kan kontaktes på mail ykdpo@varde.dk angående spørgsmål om behandling af oplysninger og om rettigheder i henhold til databeskyttelsesforordningen.

Du kan klage til Datatilsynet over Varde Kommunes behandling af dine personoplysninger på mail dt@datatilsynet.dk eller adressen Borgergade 28, 5., 1300 København K.

[Læs mere om vores behandling af dine persondata på www.vardekommune.dk](http://www.vardekommune.dk)